

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี

การดูแลเด็กพิเศษเบื้องต้น

โดย...กภ.บุษริน อ้อยกลาม (ครูมีน)

เด็กพิเศษ คือ....?

เด็กที่มีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ เนื่องด้วยการขาดความสามารถไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกาย จิตใจ หรือสติปัญญา ประเภทของความต้องการพิเศษมีความหลากหลายและอาจแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง

การออกกำลังกายแบบช่วยเคลื่อนไหว (Passive Movement)

อ.กภ.อรรถนัมน ธรรมไชย
อาจารย์กายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยพะเยา

การจับเคลื่อนไหวกของแขน

ทำท่าละ 10 ครั้ง

1. ยกแขนขึ้นตรงๆ จนสุดช่วง
การเคลื่อนไหวกแล้วยกแขนลง

2. กางแขนออกจนสุดแล้วหุบ
แขนเข้าชิดลำตัว

3. กางแขนออก 90 องศา งอศอก
ขึ้น 90 องศา จากนั้นหมุนแขน
ขึ้นไปทางศีรษะและหมุนแขนลง

4. กางแขนออกเล็กน้อย จากนั้น
งอและเหยียดข้อศอกจนสุดช่วง
การเคลื่อนไหว

5. กางแขนออกเล็กน้อย จากนั้นงอ
และเหยียดข้อศอกจนสุด

6. กางแขนออกเล็กน้อย งอศอกขึ้น
90 องศา จากนั้นนวดกระดูกข้อมือขึ้นลง

7. กางและแบมือผู้ป่วยออก

การจับเคลื่อนไหล่ของขา

ทำท่าละ 10 ครั้ง

8. งอสะโพกและข้อเข่าเข้าแล้ว
เหยียดออกจนสุดช่วงการ
เคลื่อนไหว

9. กางข้อสะโพกออก แล้วหุบเข้า
จนสุดช่วงการเคลื่อนไหว

10. งอข้อสะโพกและข้อเข่า 90 องศา
จากนั้นหมุนข้อสะโพกเข้าด้านใน
และออกด้านนอก

11. ยกขาขึ้นโดยการงอข้อสะโพกใน
ขณะเหยียดข้อเข่า

12. กระจกข้อเท้าขึ้นลง

ประโยชน์

1. ป้องกันการยึดติดของข้อต่อ
2. ลดภาวะหดรั้งของกล้ามเนื้อเยื่อหุ้มข้อ เส้นเอ็นข้อต่อ
3. ช่วยคงสภาพความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อ
4. ช่วยส่งเสริมและคงสภาพการไหลเวียนโลหิตบริเวณข้อต่อที่ทำการเคลื่อนไหว
5. ช่วยส่งเสริมการรับรู้ลึกลับบริเวณข้อต่อที่ทำการเคลื่อนไหว

การจัดท่าทาง

M.O.M

1. ท่านอนหงาย

1. หมอนหนุนถึงบ่า ไม่สูงหรือต่ำเกินไป หน้าตรง
2. จัดแขนวางข้างลำตัว หงายมือ เพื่อความผ่อนคลาย และลดอาการเกร็ง
3. หมอนหนุนใต้เข่า ให้เข่างอเล็กน้อย เพื่อลดความตึงตัวที่หลัง จัดให้ขาอยู่ในท่าตรง

2. ท่านอนตะแคง

1. หมอนหนุนถึงบ่า ไม่สูงหรือต่ำเกินไป หน้าตรง
2. จับหัวไหล่(ข้างที่นอนทับ)ยื่นมาด้านหน้า ไม่นอนทับหัวไหล่
3. เหยียดขาข้างล่างตรง
4. นำหมอนมารองรับแขนและขาข้างที่อยู่ด้านบน เพื่อให้อยู่ในแนวระนาบกับข้อต่อของแขนและขา

3. ทำนั่งบนเตียง/พื้น

นั่งขัดสมาธิ

นั่งเหยียดขาตรง

ทำนั่งที่เหมาะสม

1. การนั่งขัดสมาธิ
2. การนั่งเหยียดขา

ทำนั่งที่ไม่เหมาะสม

การนั่งพับขาไปด้านหลัง
2 ข้าง (W-Sitting)

4. ทำนั่งบนรถเข็น

1. นั่งให้สะโพกชิดพนักพิงมากที่สุด
ลำตัวตั้งตรง
2. ถ้าลำตัวเอียงไปด้านใดด้านหนึ่ง
ให้ใช้หมอนดันลำตัวให้ตรง
3. วางมือไว้บนหมอนหรือวางบนตัก
4. เท้าสองข้างวางบนแป้นวางเท้า

ประโยชน์

1. ป้องกันการหดสั้น อากาศเกร็ง
ตัวของกล้ามเนื้อ
2. ป้องกันข้อยึดติด
3. ป้องกันแผลกดทับ
4. ป้องกันภาวะแทรกซ้อนเกี่ยว
กับการไหลเวียนเลือดและระบบ
น้ำเหลือง เช่น อากาศบวม
5. ป้องกันการเกิดแผลกดทับ
โดยเฉพาะบริเวณปุ่มกระดูก

การบำบัดด้วยแรงกดอย่างลึก (Deep pressure Therapy)

ครูปาล์ม นักกิจกรรมบำบัด FB: Hugglory sensory Toys

การบำบัดด้วยแรงกดอย่างลึก คืออะไร ???

การให้แรงกดอย่างลึก รวมกับ
การสัมผัสอย่างมั่นคงด้วยการบีบ
กอด ลูบด้วยสัมผัสที่มั่นคง กระชับ
ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ผ่อนคลาย
คลาย และสงบลง

การบำบัดด้วยแรงกดอย่างลึก ทำอย่างไร ???

1. ใช้มือลูบขึ้นและลงสลับกันอย่าง
กระชับ
2. จับแขน/ขาเด็กด้วยมือทั้ง 2 ข้าง
อย่างกระชับ แล้วออกแรงกดเบาๆ

ประโยชน์

- “
1. ทำให้รู้สึกสงบและผ่อนคลาย
 2. ช่วยลดความเครียด
 3. ช่วยลดความวิตกกังวล
กระวนกระวายใจ
 4. ทำให้หลับได้ลึก และยาวนาน
 5. ลดภาวะไวต่อการสัมผัส ในเด็ก
กลุ่มออทิสติก ดาวน์ซินโดรม
และสมาธิสั้น
 6. ช่วยเพิ่มสมาธิและช่วงความ
สนใจได้ดี

ที่มา:

<https://www.appliedbehavioranalysis.edu.org/what-is-deep-pressure-stimulation/>

การฝึกพูดเบื้องต้น

การบริหารอวัยวะ ที่ใช้ในการพูด

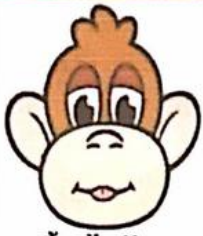
แลบลิ้นยาว

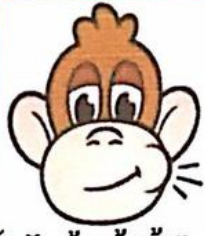
แลบลิ้นเลียริมฝีปากบน

ลิ้นติ้นพั้งแก้มขวา

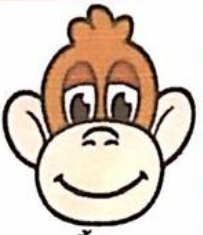
แลบลิ้นขึ้นเพ็น

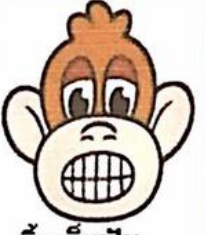
ลิ้นติ้นพั้งแก้มซ้าย

อ้าปาก

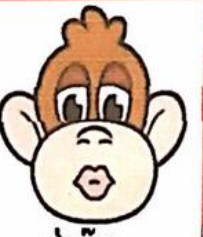
ยิ้ม

ยิ้มเห็นฟัน

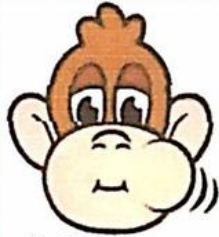
ปากจู๋

ส่งจูบ

แลบลิ้นขึ้นริมฝีปาก

แก้มป่องซ้าย

การเป่าลม

1. ผู้สอนเป่าลมบริเวณฝ่ามือของตนเอง สลับกับฝ่ามือของเด็ก
2. ผู้สอนวางวัตถุที่มีน้ำหนักเบาไว้บนฝ่ามือ แล้วกำกลมทำแก้มป้องพร้อมทั้งเบาวัตถุบนฝ่ามือให้ปลิว
3. ผู้สอนวางวัตถุไว้บนฝ่ามือของเด็ก และสั่งให้เด็กเป่า

การเลียนเสียงพูด

ออกเสียง "อุ"

ออกเสียง "ปาปา"

1. ผู้สอนออกเสียงสระเดี่ยว เช่น
อา อุ อี
2. ผู้สอนออกเสียงพยัญชนะที่
มองเห็นรูปปากง่ายๆ เช่น ปาปา
มามา
3. กระตุ้นให้เด็กออกเสียงตาม

คนพิการจะไม่ใช่แค่
หากพัฒนาให้ถูกทาง

Udon Special Education Center

042-110749

242 ม.3 บ้านหนองบุ ต.สามพร้าว อ.เมือง
จ.อุดรธานี 41000